

*Αν καὶ ἡ ἐπανάστασις ἔξηπλώθη καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον καὶ διεδόθη καὶ εἰς τὸ Αἴγαῖον, ἀν καὶ πλοῖα ὑπὸ σημαίαν ἐλληνικὴν ἐφαίνοντο κατὰ τὰ παράλια τῆς Κρήτης, οἱ κάτοικοι αὐτῆς Χριστιανοὶ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν πεδινῶν καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ὁρεινῶν τόπων δὲν ἐσείσθησαν παντάπασιν· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς κατέβαλαν πᾶσαν φροντίδα εἰς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας καθ' ὅλην τὴν νῆσον ἐκδώσαντες ἐγκυκλίους πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν των, δι' ὃν ἔξύμνουν τὰς ἀπείρους πρὸς αὐτοὺς ἀγαθοεργίας τῆς ὑψηλῆς Πύλης, καὶ τοὺς ἐσυμβούλευναν νὰ προσέχωσιν αὐτηρῶς μὴ τύχῃ καὶ διὰ κακοβούλων καὶ ἀπατηλῶν εἰσηγήσεων ἀποπλανηθῶσιν, ώς οἱ ἀχάριστοι Πελοποννήσιοι, ἀπὸ τῆς σωτηρίου ὁδοῦ τῆς πρὸς τὴν Πύλην ὑποταγῆς των· ἐνήργουν δὲ ἐν εἰλικρινείᾳ, διότι ἔβλεπαν πᾶν κίνημα ἐπαναστατικὸν τείνον εἰς ἔξολόθρευσιν τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἔσπευδαν νὰ μαλάξωσι τὴν σκληρὰν καὶ αίμοχαρῆ καρδίαν τῶν ἐντοπίων Τούρκων διὰ πλουσίων δωρεῶν· ἀλλὰ τὰ θηρία δὲν ἀνθρωπίζονται.

Πρό τινος καιροῦ εἶχαν συστηθῆ ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Χανιῶν καὶ τῆς Ρεθύμνης δύο ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα. *Αν καὶ ἡ περὶ τῆς συστάσεως αὐτῶν ἄδεια ἥγοράσθη δι' ἀδρᾶς δαπάνης, καὶ ἡ διδασκαλία ἦτον ἡ συνήθης, τὰ σχολεῖα ταῦτα ἔθεωρήθησαν σχολεῖα ἀποστασίας καὶ πολέμου, ἐκλείσθησαν μεσοῦντος τοῦ μαρτίου, καὶ οἱ διδάσκαλοι ἔφυλακίσθησαν. Κατ' αἵτησιν δὲ τοῦ ὄχλου ἔφυλάκισεν ὁ πασᾶς τῶν Χανιῶν, Λατίφης, ἀρχομένου τοῦ μαῖου, καὶ τὸν ἐπίσκοπον Κισάμου, ώς δῆθεν ὑποκινοῦντα εἰς ἐπανάστασιν τοὺς Χριστιανούς· μετὰ δέ τινας ἡμέρας, ὄχλαγωγίας δευτέρας γενομένης, φοβηθεὶς παρέδωκε τὸν δυστυχῆ ἐπίσκοπον εἰς τὸν ὄχλον ἐπ' ἐλπίδι νὰ τὸν καθησυχάσῃ μὴ ἀναλογισθεὶς ὅτι ὁ ἐνδίδων εἰς παράφορον καὶ μανιώδη ὄχλον